

Reflexions d'un Pastor davant el coronavirus

Benvolguts germans,

Han passat vuit dies des de la declaració de l'estat d'alarma al nostre país, i fa catorze dies l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va declarar oficialment que el coronavirus era una pandèmia, un problema global davant el qual tots els països haurien de reaccionar amb totes les seves forces per combatre'l. De fet, al llarg de la història, altres pandèmies ja han fet estralls a la humanitat, però no era fàcil d'imaginar que en una època com la nostra amb tants avenços en el camp de la biotecnologia, seríem sacsejats d'aquesta manera per un petit virus. Aquesta pandèmia està produint una important crisi sanitària i ocasionarà una crisi econòmica de grans dimensions, que afectarà sobretot als més pobres i vulnerables.

Les diverses administracions han decretat mesures amb la finalitat d'evitar la propagació de la malaltia per tal de vèncer-la el més aviat possible. Aquestes mesures han produït un gran impacte en la nostra vida diària, de tal manera que l'han capgirat del tot. Al llarg aquests dies hem emès diferents comunicats, notes i recomanacions. En aquests moments m'agradaria compartir algunes reflexions amb tots vosaltres i amb les persones de bona voluntat que vulguin tenir-les en consideració. Són, doncs, les reflexions d'un pastor davant el coronavirus.

Aquesta veritable emergència planetària ha d'ajudar-nos a reflexionar, a repensar, a replantejar la manera com vivim, les nostres suposades necessitats, els ritmes, les despeses, les urgències i les prioritats. Ara mateix, la nostra vida diària ha patit tot un conjunt de canvis dràstics, i no podem fer res més que adaptar-nos a la nova situació. És bo recordar que la humanitat s'ha pogut ensortir de cadascuna de les crisis que ha patit gràcies a l'esforç i la voluntat i a la capacitat de resiliència que hi ha en cada un de nosaltres. Com a família humana, hem d'aprendre la lliçó. Tant de bo sortim d'aquesta crisi més madurs, més responsables, més assenyats i solidaris.

Tornar la mirada i el cor a Déu

El que ens cal en primer lloc és tornar la mirada i el cor cap a Déu, i emparar-nos en la seva misericòrdia; canviar la nostra vida i deixar-nos convertir per ell. És l'actitud pròpia del temps de quaresma, en el qual ens trobem. La conversió és com néixer de nou, és una renovació de les actituds, de la mentalitat, dels criteris i dels valors. És un canvi profund en la vida, una renovació interior que comporta una nova orientació general. Vol dir tornar a Déu, reorientar la ruta, la meta de la vida per tal que l'eix vertebrador sigui Crist, perquè esdevingui el centre que articula tots els altres elements: la família, el treball, les aficions, el compromís polític, el voluntariat, en definitiva, tota la vida.

El progrés de la ciència i de la tècnica en el nostre món és molt gran, amb un domini de les forces de la naturalesa aparentment il·limitat, fins arribar a la clonació d'éssers vius. Sentint-se l'ésser humà tan poderós, podria caure en la temptació de pensar que ja no necessita Déu, perquè té la capacitat per construir tot el que desitgi. Però no oblidem que aquesta història no és pas nova, és la història de la construcció de la torre de Babel, segons relata el llibre del Gènesi (cf. Gn 11, 1-9). Van voler ocupar el lloc de Déu, i van quedar confosos i dividits per la seva supèrbia.

Ara bé, l'home té dintre d'ell mateix una set d'infiní, una nostàlgia d'eternitat, una recerca de la bellesa, un desig d'amor, una necessitat de llum i de veritat, que l'impulsen cap a l'Absolut; té dintre d'ell el desig de Déu. Déu és la Realitat mateixa, amb majúscules, la Vida mateixa. El sentit de la vida de l'home és rebre l'amor de Déu, conèixer-lo, creure-ho i viure-ho; compartir-lo i comunicar-lo; estimar Déu amb totes les forces i al proïsme com a si mateix. En la nostra vida, en les nostres famílies, en la nostra societat, deixem ocupar a Déu el lloc que li correspon, el primer lloc.

Una parada en el camí

Aquesta pandèmia d'abast mundial, ens ha obligat a fer una parada en el camí. Ens ha tocat aïllar-nos, recloure'ns a les nostres cases apartats del món, de la societat, dels amics, a alguns fins i tot de la família; ens trobem reclosos amb el mòbil, l'ordinador i pendants en tot moment de les notícies. Ara bé, adonem-nos que, malgrat tot, és una ocasió propícia per conèixer-nos a nosaltres mateixos més a fons; per tornar a fer la pel·lícula de la nostra vida i prendre una més gran consciència de qui som i dels camins pels quals transita la nostra existència.

En el pelegrinatge de la vida són imprescindibles els moments de silenci, de recolliment, de reflexió personal, per conèixer-se millor a si mateix, per posar-nos davant del mirall amb sinceritat i sense embuts. En aquests dies, en els quals segurament disposarem de més temps, serà bo que entrem en el nostre interior, que revisem la pròpia vida des d'una reflexió sincera que faciliti la trobada amb un mateix i propiciï, al seu torn, la trobada amb Déu.

Aquesta actitud ha de durar tota la vida, i de fet no és una cosa nova; convé recordar que en el frontispici del temple de Delfos estava gravada l'exhortació «Coneix-te a tu mateix». Al llarg de la història l'ésser humà ha cercat la veritat, el sentit de les coses i sobretot el sentit de la seva vida. En totes les cultures trobem les preguntes fonamentals sobre l'origen i el final de la vida, sobre el mal i la mort, sobre el més enllà, sobre la pròpia identitat.

El coneixement d'un mateix és imprescindible per situar-se correctament davant de Déu i els altres. D'altra banda, com més avança la persona en la seva vida de fe, com més s'acosta a Déu i rep la seva llum, acaba coneixent-se més, és conscient de la seva petitesa i més indigne se sent davant seu. L'examen de consciència, la revisió de vida a la llum de la Paraula de Déu, esdevenen de gran utilitat per al coneixement d'un mateix i per arribar a la veritable humilitat.

Redescobrir els altres

Aquests dies rebem missatges que ens recorden la necessitat de lluitar units per poder superar aquesta crisi. Tant de bo aprenguem bé la lliçó que l'egoisme i l'individualisme no ens porten enlloc, o millor dit, ens poden conduir al precipici. El papa Francesc ens posa en alerta molt sovint sobre aquesta qüestió. La nostra vida aquí a la terra no és definitiva, és un pelegrinatge cap a la casa del Pare, i l'esperit de fraternitat és imprescindible. Els companys de camí sempre són un suport per superar les contrarietats que ens trobem durant el viatge, que és, sens dubte, més suportable si es fa en companyia.

Els éssers humans ens trobem junts, existim junts. Podem viure els uns contra els altres, o d'esquena als altres, ignorant-nos, o podem viure en relació, en obertura; es pot acollir als altres, oferir-se, sentir-se proper a ells, és a dir, convida amb els altres. Ser proïsme, com ens recorda la paràbola del bon samarità, significa complir el manament de l'amor fent- nos proïsme de l'altre, sobretot dels més necessitats del camí. Jo sóc germà d'aquell amb qui em trobo, de qui necessita el meu ajut. I és que no hi ha res veritablement humà que no trobi ressò en el cor de cada cristià en el seu pelegrinatge.

La trobada amb el germà porta a compartir i a col·laborar. El pelegrí ha d'anar lleuger d'equipatge, només amb el més necessari i sense aferrar-se al que hom porta. La convivència comporta l'atenció a l'altre, la reciprocitat. Això vol dir estar atents els uns als altres, no mostrar-se indiferents davant el que passen els altres, ser conscients de la interdependència entre les persones, ser solidaris. La solidaritat no és un sentiment de compassió amb els més febles o amb la persona necessitada que està al meu costat, és «la determinació ferma i perseverant de comprometre's pel bé comú; és a dir, pel bé de tots i cada un, perquè tots siguem veritablement responsables de tots», amb les paraules de sant Joan Pau II.

Unes paraules d'agraïment

Voldria acabar aquestes reflexions amb un profund agraïment a tantes persones i institucions que en aquests moments estan lliurant la seva vida amb total generositat, cadascun segons la missió que li correspon.

En primer lloc al personal sanitari, que treballa fins al límit en una situació que el desborda; a les forces de seguretat, que mantenen les infraestructures en condicions i el compliment de les disposicions governamentals; als responsables i treballadors dels establiments que estan oberts per ajudar a mantenir la vida de les famílies confinades; a tots els voluntaris que dediquen el seu temps per ajudar els més necessitats de manera que ningú quedi desatès en aquesta situació.

Així mateix, vull fer arribar un agraïment especial a les famílies, als pares que es dediquen a mantenir la flama de l'amor i la convivència a les seves llars, a les persones grans que pateixen aquests moments des de la incertesa, i en alguns casos des de la solitud, encara que no els falta l'afecte dels éssers estimats.

No vull oblidar-me d'agrair el treball de les administracions i de tantes institucions que estan donant el millor que tenen per mantenir el teixit social, la convivència i especialment l'atenció als més febles. Penso també en les institucions solidàries, d'acció caritativa i social així com les educatives, tant eclesials com civils. Sou un exemple de compromís solidari i poseu en valor el millor de la nostra humanitat.

Vull expressar el meu agraïment, a la vegada, a les persones consagrades, les comunitats de vida contemplativa, i als sacerdots i diaques. Hem de mantenir la intensitat de la nostra vocació i ministeri en aquests moments a través de l'acció pastoral a les parròquies, hospitals, tanatoris,

menjadors socials, etc.; tot i que ens trobem cada vegada amb més limitacions al nostre desig d'estar en primera línia. És el moment de la creativitat pastoral, de la pregària d'intercessió i de l'oferiment diari de la Santa Missa, de manera privada, pel poble que tenim encomanat. Penso en l'experiència relatada pel cardenal Van Thuan quan havia de celebrar la Missa privat de llibertat. En la seva cel·la celebrava cada dia amb els pocs mitjans que tenia al seu abast oferint-la per la salvació de la humanitat. Aquesta és avui la nostra trinxera.

Unes paraules per a l'oració

Finalment, una invitació a l'oració perseverant de tota la comunitat diocesana. Tingueu també la seguretat de la meva pregària diària especialment en la celebració de l'Eucaristia per tots i cadascun de vosaltres i en particular per les persones que patiu el contagi d'aquest virus, les que us trobeu en quarantena i afectades per aquesta situació; així com també encomanem especialment a tots els que treballem en la investigació, de manera infatigable, per trobar els mitjans per vèncer aquesta pandèmia.

Tots som cridats a l'oració fervent i incessant demanant a Déu que allunyi aquest mal de nosaltres. Que la Mare de Déu, sota l'advocació de la Salut, patrona de la nostra diòcesi, ens protegeixi amb el seu esguard maternal ara i en tot moment.

Amb la meva benedicció

A handwritten signature in black ink, reading "Josep Àngel Saiz". The signature is written in a cursive style with a large, looping initial 'J' and a horizontal line underneath the name.

+ Josep Àngel Saiz Meneses

Bisbe de Terrassa

Terrassa, a 22 de març de 2020, diumenge quart de quaresma.